

Na »Leopold-maratonu«

povodom 80. rođendana Antona Leopolda 14. novembra 2008.

(književno-muzičko putovanje kroz pjesnički opus jubilara) su sudjelovali:

Silvija Bucolić, Jurica Čenar, Renata Fazekas, Feri Gregorić, Karin Gregorić, Robert Hajszan, Sigi Hajszan, Fred Hergović, Ewald Höld, Georg Kustrić, Kristina Marold, Kristijan Meršić, Gabriela Novak-Karall, Marijana Palatin, Ana Soretić, Petar Tyrann, Branislava Zaratić, Doroteja Zeichmann, Martin Živković

Zbor i tamburica Frakanava

Zbor Otvorena srca

Klapa Sidi

Vokalni sastav Muzičke akademije

Dubrovački kavaljeri

Posebno se još željimo zahvaliti direktoru ORF-a Gradišće Karl-Heinzu Papstu, pejačica Manjinske redakcije u ORF-u Gradišće mag. Fredu Hergoviću, načelniku veleopćine Frakanava-Dolnja Pulja Antonu Blazoviću kao i Kuratoriju Hrvatskoga centra u Beču.

Impresum

Hrvatski centar Beč/Kroatisches Zentrum Wien

A-1040 Beč/Wien, Schwindgasse 14

ured@hrvatskicentar.at, www.hrvatskicentar.at

izabrao i uredio: Petar Tyrann

pejačica projekta: Gabriela Novak-Karall

snimljeno: u Hrvatskom centru 14. novembra 2008. u Hrvatskom centru u Beču

režija: Gabriela Novak-Karall, Petar Tyrann

snimio i mastrao: Karl Idl

grafički oblikovao: Phillip Hauck

izdavač: Hrvatski centar Beč/Kroatisches Zentrum Wien

u suradnji s ORF-Studiojom Gradišće, HKD-om Frakanava i Općinom Frakanava-Dolnja Pulja podupirano iz sredstav Saveznoga kancelarstva/BKA, Ministarstva prosvjete i kulture/BMUKK, Grad Beč/MA7

Leopold-maraton 2

čitanje prilikom 80. rođendana Antona Leopolda

Pjesma je moj razgovor

pjesme Antona Leopolda



CD 2 - Sadržaj:

01	Sigi Hajszan: Jubilaru	3:18	19	Walter Weidinger: Čestitka	0:19	39	<i>Divojčica zlata</i> (trad./aranž. Dragutin Šantek)	1:25	59	Tajna ljubav	1:04
02	Naše geslo	0:45	20	U zori	0:46	40	Petar Tyran:	5:41	60	Sedamkrat ljubim	0:35
03	Guske na Vulkanu	0:39	21	Na rastoku	0:35	41	Testosteron-Tonč-i	0:49	61	Paorski hajzul	1:22
04	Crikva u Novoj Gori	1:00	22	U Čardi	0:35	42	Divojka od potoka	0:39	62	Žutkastii papir	0:34
05	Kiritof	0:32	23	Krpiljet	0:35	43	Iz dibine srca	1:00	63	Erotika	0:28
06	Pogled na Mučindrof	0:44	24	U krpiljetu	0:42	44	Noć ljubavi	0:33	64	Ljubav uz dobro jilo	0:17
07	O znanstvenom	1:32	25	Čampe	0:54	45	Tebe ljubim	0:21	65	<i>Vozila se Mare Kata</i> (trad./aranž. Marko Majkovića)	3:05
08	Potočić Rajdinga	0:35	26	Novembarski dan	0:48	46	Svojoj ljubavi	0:21	66	Dubrovački kavaljeri	1:34
09	Mjenovo	0:45	27	Kristijan Meršić: Frakanava	1:42	47	Ljubio sam te	1:00	67	Pozdrav iz daleka	1:06
10	Na trinaesti mare	2:12	28	Kostanji	1:18	48	Jednoj lipotici	0:48	68	Moje pjesništvo	0:44
11	Puno papirja	0:36	29	U Čardi	0:36	49	U ljubavi	0:55	69	<i>Polje u snigu</i> (po pjesmi A. L. komp. Filip Tyrana)	
12	Jadikovka	1:08	30	Mašinanje	1:33	50	Diboka ljubav	0:54		Vokalni sastav Muzičke akademije	3:35
13	Viškinji brig	1:38	31	Seljakinja	0:31	51	Zaljubljen	2:13			
14	Akt terorizma	0:41	32	Kominci	0:45	52	Ljubav	1:18			
15	Novo Selo	0:43	33	Zelje	0:53	53	Prvi bal	1:11			
16	<i>Pjesma k jurru</i> (po pjesmi A. L. komp. Josip Čenić)	1:43	34	Kosci	1:10	54	Na balu	0:51			
17	Joško Weidinger: Tonči Leopold	3:26	35	Hruška teca Joške	1:23	55	Hrvatska Jelena	0:41			
18	Joško Weidinger: Pjesma	0:37	36	Cogrštof	0:43	56	U ljubavi	0:38			
			37	Cvatuća domovina	0:19	57	Skupna ljubav	0:18			
			38	Turam u Pinkovcu	0:19	58	Ljubav sam iskao	0:14			

SELAM – KRITIČNE – POLITIČKE

Jubilaru i človiku A. Leopoldu

Mladi človik veĉkrat ne zna
Što u žitku njega čeka

Kamo ide, što ga pelja
Dok se budi neka želja

Ne znam ja za jubilara
Zašto piše, zašto stvara

Znamda neki poticaĵ
Slučaj ili dogodĵaj

Zato odgovara

Da on neumorno stvara

Kad je sudbina nemila
Pjesnika udrila

Već davno nakon rata

Pukla jednoć je granata

bez milosti, oko zela

kad na polju s ocem djela

Mutno oko sad zaprosi

N eka drugo teret nosi

Al' sudbina ka, ga udrila

Treće oko mu zaoštrila

Duhovito, nevidljivo

Ozbiljno ino šaljivo

Uzvišit će jezik blagi

Hrvatski nam svim ta dragi

Slušajte što sada slijedi

Evo sad u daljnji redi

Treće oko – pjesničko oko
(piscu Antonu Leopoldu)

Treće oko, opisuje

Sve što vidi, sve što čuje

Neumorni, vjerni sluga

Stih za stihom, piše ruka

Slatko pjeva, trak ostavlja

Sjajnim stihom, svit zabavlja

Treće oko više puti

Pjesnika su tajne čuti

On je za nas sve otkrije

Da vam s njimi srce grije

Gdjegod stoji, kadgod piše

Svenek pjesma u njem diše

Riči slaga, stihe rodi

Inspiracija ga uvijek vodi

To je narav jubilara

Zato piše, zato stvara

Nek ga muza dalje ljubi

Da mu se ta rič ne zgubi

Četvrto oko – oko kamere

(jubilaru i fotografu Antonu Leopoldu)

Zdravo oko njemu služi

U naravi s njim se združī

Uhvativši polje cvjetno

Sunca sjaj i žito ljetno

Sve stvorenje, svu divotu

Prirodu i svu lipotu

No i ljude naše scene

Divojke i lipe žene

Kade ki ta cvijet nam cvate

Kamera to sve uhvati

To je čista poezija

Farbov šarih, fantazija

Sve što oko razveseli

Ona nam bez riči veli

Tako nam se krug zatvara

Umjetnika-jubilara

Pelja k cilju poeziji

Svejedno u koj režiji

I u riči i u slika

Umjetniku slava dika

Živio!

Sigi Hajszan

Naše geslo

Je li drži sve Hrvatstvo,

Geslo to „Sloga je moć“?

Sloga bila bi bogatstvo,

Na kom živi čvrsto bratstvo,

Ako ne bi rasla noć!

A ta noć su stupi škuri,

Ki ti svagde najdu trn.

Drugo išću u kulturi,

Zabu te u halaburi,

Kot da si im ugljen črn!

No ta ugljen nešto more,

Ražariti tihu peć!

Dim rastepli hladne lore,

Digne se nad tvrde gore,

Zna i kot dim nešto reć!

Neka se ne krši geslo,

Bar je svagde dost teškoć!

Ar bi se pak doli treslo

I na vjetru se razneslo

Ono: da je sloga moć!

(Gornja Pulja, 1990.)

Guske u Vulkui

Tiho teče Vulka,
Uzak oblik curka,
Pak se vije bliže
Uz trajštofске hiže.
Curak ki je uzak,
Pun je bijelih gusak,
Igraju se, gaču,
Po gusinju jaču.

Meko im je perje,
Skrito licemjerje,
Perje je za stelje,
Mekih sanjov želje!

A za koga guske?
Za te grčke fuske,
Kim se meso rači,
Pečenja dost znači! ...

Ter se guske peru,
I marljivo žeru,
Da je za Martinju
Potrošu kot svinju!
(Trajštof, 1965.)

Crikva u Novoj Gori

Uz stoljetne hraste
Jedna tiha crikva,
Farbe je žutkaste,
Kot u jesen tikva.
Turam se podiže,
I prik stanja gleda,
Raštrkane hiže,
Dalje magla blijeda.

Crikva najper gleda,
Portal tvrdo čelo,
Sitka svoga reda,
Na dvi strani selo.
Nutri oltar sveti,
Kip Ivan Krsitelj,
Pred dvitisuć ljeti
Boga nazvištitelj.

A za crikvom groblje,
Mjesto zadnje sanje,
Minjanja razdoblje,
Vječno počivanje.
Na brižiću crikva,
Križ na vrhu zgora,
Kot cvatuća sitva
Leži Nova Gora.
(Frakanava, 2002.)

Kiritof

Naše malo selo
Danas je veselo,
Tako kraj otkobra
Vist je za nas dobra:
Veliki Borištof
Svečuje kiritof!
Krčme, licajtari,
Sve se danas žari,
Glazba, jačke, tanci,
Veseli poznanci,
Ringšpiji, vrtuljak,
Lutkica, patuljak.
Kiritof u selu,
Maglina na čelu,
Jesen žare išće
I strovaši lišće,
Vedar je kot vjetar
Naš svetac Dometar!

(Veliki Borištof,
1996.)

Pogled na Mučindrof

Na višini Mučindrofi
Nekada su bili grofi,
Bijeli kaštel dominirao,
Kot golubić dolji smirao.

Ljudi mnogo su zrušili,
Lipi dvorac odstranili,
Ončas nije bilo krikov
O čuvanju spomenikov!

Velu: staro nij potribno,
No za oko bilo vidno,
Imalo znak umjetnosti,
Danas je stil običnosti!

Mnogo drivlje su posikli,
Ter prirodu dijelom svlikli,
Tako skrsli mnogi zdenci,
Moderniji sad „mladenci“!

Mučindrof je na brižiću,
Turam bijeli vrh u kiću,
Mirno stanje, crikva bijela,
Ali nima već kaštela!

(Beč, 24. I. 1998.)

O znanstvenom

Ča nam valja razmatranje,
Znanstveno Miloradića,
Mnogo filozofiranje –
To golubi iz kapića!

Za nas vridno je hrvatsko,
Ona zdrava voda s česme,
Školske knjige, kalendarsko,
Pak hrvatske mnoge pjesme!

To znanstveno, citirano
Po ugarsku, po latinsku,
Na dužički sfrizirano –
Nij za nas uz čašu vinskul!

To rosila učna glava,
Mir farofa, dosta lazno,
Ončas tudjijm hrana zdrava,
Za nas danas sve prekasno!

Skup znanstveni to razmatra,
A naš narod ne razumi!
Ne zanima to nit fratra,
Panonhalmi papir šumi?

Bio sam dvakrat Panonhalmi,
Da pogledam tu knjižnicu,
Nisam vidio list na palmi,
Manjkao je ključ za hižicu!
Ča je naše, to nas žari,
Ča govori o liričnom,
Lipe pjesme, kalendari,
Kitice u vrtu dičnom!
(Beč, januar 2001.;
Mati Meršiću Miloradiću)

Potočić Rajdinga Mjenovo

Stismust je potočić
U zelenu dol,
Kot svitli obločić
I brazda od kol.
Ali živa voda,
U tihom curak,
Svitla kot sloboda,
Ispod šiblja trak.
Na ubrovi trava,
Cvijeće uz svitlost,
Vode žlip brbljava,
Šmulja se uz most.
Rajdinga na putu,
Bistre vode trak,
Guske vodu muttu,
Gageću u zrak.
Potočić Rajdinga
Blista uz topol,
Kot od sablje klinga,
I teče kroz dol.¹⁴

Na trinajsti marc 1938.

Utalio se led od zime,
Hladan vjetar miti marc.
Evo sada novo vrijeme,
„Tisućljetni Rajh“ mu ime,
Križ kvakasti: Rot-Vajs-Švarc!
Trutari u plavi kapa
Puhaju: „Di fane hoh!“
Trubu ča im daje sapa.
Majka, kćerka, sin i papa,
Budmo srićni, sajma froh!
Sad će dobro, bolje biti! –
Viče žuti Lučmanac.
Zastava se nova miti,
Austrija već nij na kiti!
Hajl Hitler, hajl Nimacl ...
Gleda Ive Mikulica:
„Trinajst je nesrićni broj!
Čete vidit, mila dica,
Ča će donest ova klica,
Zamerkajte: bit će boj!
Ota Firer se nagraža,
Naše mora već ča bit!
Znam: u Nimskoj sred garaža
Produkcija se opaža,
Sve oružje! – Čin to skrit!

Puno papirja

U ladići
Sakrio jesam
Kup papirja,
Mnogo pjesam.
U ti pjesma
Misli mnoge ...
Slomili mi
Drugi roge!
Pjesmam nišu
Mjesta dali,
Pod stol su je
Pobrcali!
U pećici
Oganj plendrao,
S pjesmami je
Skupa pjevao.
To šumilo,
Buketalo,
I kot pepel
Doli palo.
A kraj svega
Šum nevesel,
Raznosio je
Vjetar pepel.
Pepel opet
Dalje pjeva,
Do zadnjega
Moga dneva!

Zač pak Smedji tako laje,
Glasi vječni mesopust?
Oh ne vjeruj tomu dalje!
Korizma će dojt u kraje!¹⁵ ...
Ive pljuone močku s ust.
„Nek vikajte, marširajte!
Najt će svaki pak put svoj!
Ča ja velim, dobro znajte:
Čutit hte to grupe, fajte,
Vikač će izlarmat boj!“
Ive cmulji črnu močku,
Ter ju gorko spijune van...
„Ne držite me za tročku,
Poznam jaja i tu kočul!
Broj trinajst – nesrićni dan!“
(Beč, 1988.: „Hitler će donest
boj!“ , rekao je seljak Ive Kanc,
Mikuličin, na 13. 3. 1938.)

Jadikovka

Propadamo, umiramo ...
Pjesme nek za mali krug!
Vrt premali još imamo,
U njem teško se rivamo.
Svenek manji pitčiji lug!
Po hrvatsku gradišćansku
Teško ti je, uz vas duh,
A i ovdje uz deransku
Egoizma čut cigansku,
Kraj te zrimu gde je kruh!
Zač ti nije dao u ruku
Pero neki velik krug,
Ki bi veseo bio još zvuku,
Čijenio djelo, mar i muku,
Širio pjev kroz cijeli lug?!
Novinar je okupator –
Tvoje pjesme su mu ništ!
Tudje pušća u naš šator,
Kot sakriti polidiktator!
Tvrdu kožu ima prišt!
Ar u ovom malom lugu
Egoizma velik sinj!
Zrivat hte te i kot slugu,
Smanjit te u javnom krugu,
Splasnut češ kot kratak stinj!

Od velikih puno sinja,
S ovim dostokrat te pokru,
A za ovim slabo tinja,
S maglom raste golotinja.
Nenavidni ti za kruh!
(Frakanava, 10. 3. 1990.)

Viškinji brig

U dibokoj noći
Zemlje škur kotrig,
Spava u tihoći
Kod Šuševa brig.
Ovde gusta stabla,
Onde črni grm,
Jedna benta nagla,
Obraščena strm.
Miscv van pokukne,
Tiho je kot grob,
Ura polnoć tukne,
To je duhov dob!
Tada šumit počne
Zdola i odzgor.
To su žene noćne,
Črnih višak zbor.

Akt terorizma (11. septembar 2001.)

Zrakoplavi su letili,
U nji tajni teroristi,
K turmom doli se spustili –
Umorniki, antikristi!
Umorili sami sebe,
Ubili već tisuć ljudi,
Črv pakleni v duši grebe,
Duh satana s njim bludi!
Ovi sami život dali,
Njev bog će je u raj primit?
Nebodere pokalali,
Ubit, zničit, ognjem dimit!
Kakova je ovo vjera,
Za nje drugi su kot muhe,
Stresli žive s nebodera,
Spalili kot panje suhe!
(Beč, 11. 9. 2002.)

Novo Selo

Novo Selo,
Bijelo čelo
Na zeleni Hati,
Ovde živu
Uz gorjivu
Dobru svist Hrvati.
Turam crikve,
Križ molitve
U višini blista.
Ravno polje,
Njim najbolje,
Jedna slika čista.
Nošnje lipe
Stavu kipe,
Drago im imanje.
Staro, mlado
Jači rado
Pjesme, koledanje!
Mnoge jačke,
Vedre značke,
Glušiju na Hati.
Novo Selo je veselo,
Vedri su Hrvati!
(Novo Selo, 2001.)

SELJAČKE – O POSEBNOSTI

Tonči Leopold

Tonči Leopold jur dugo piše. Počeo je pisati 1946. ljeta. Ali kad nikada ne bi bio počeo pisati sve ono, ča je gledajući i slušajući doživio, a pred svim sve ono, ča je njemu vani šušljala priroda i ča je njemu stavila pamet u srce i dušu, našoj hrvatskoj riči i književnosti mnogo bi falilo.

Sve ča je on naprik zeo iz zvana u sebe, je Tonči pretvorio u riči. U melodiju riči, ku je povezao u bušanj pjesničkoga cvijeća. To pjesničko cvijeće stavi ili u vazu za pjesmice ili u vazu za pripovidanje ili prozu.

Tonči ne provocira, ne rebelira i se ne ušpotkuje. Njegova duša ne više i on ne grabi za bogzna kakovimi efekti. On nam govori tiho. U svoji pjesmica ili prozi nam predstavljia sve ravno tako, kako to njegova duša čuti i njegovo srce izražava. On nam crta s riči jednu sliku, ka se odmah prepoznaje. On nam osobito s njegovimi pjesmicami komponira melodije, ke idu odmah u uho.

Sva njegova djela su jako prirodna i zbog toga jako narodna. Ništa umjetnoga ne bludi njegov stil pisanja. Tončiju umjetnost leži u prirodnoj jednostavnosti pjesničkoga izražavanja. Svaki ki čita, odmah razumi. Prosti človik istotako kot i visoko školovani. Zbog toga moremo Tončija Leopolda mirno nazivati narodnim pjesnikom.

Razumljivo je, da on najveć piše o svojem rodnom selu Frakanava. Tonči sidi sa svojim pjesmicama i pripovidajući usred Frakanave. Ali osobito usred frakanavske prirode. Od njegove ljubljene mlake Dubanjka do Lužića i korita potoka Repca, od selčanskoga briga do frakanavske loze ili šume, ispod Kisečke gore.

Ali u mar kom našem gradišćanskohrvatskom selu bi on bio odrasao, bi mu bilo svako pojedino poraslo u sree. Jer Tonči je domoljub. Ali pred svim je dušom i tijelom Hrvat. A kad bi mogao, bi najradje objavio sva naša hrvatska sela, ča je pjesnički i pokustio. Ali veličina Tončija leži osobito u njegovom mentalitetu. Pred svim u njegovoj prirodnoj skromnosti, nužnosti i akceptanciji realnosti. Sve ovo mu je nametnulo i dosta teške momente, kada se je čutio sâm, zaostavan i ne razumljen. Ali vrime liječi sve, i ako veckrat ostanu još kakove krasice ili krasnice. Ali svim je veća radost, kad se opet sve jače spominja njegovoga pjesničkoga djela.

Dakle moremo Tončiju Leopoldu samo željiti, da još dugo piše svoje pjesničke iskrice na malom ali zvjezdanom nebu gradišćanskohrvatske književnosti.

Dragi Tonči, piši dalje, – ar nas sve manje nastaje, ki hrvatsku rič još svu – čitajući razumu. Daruj dalje nam onu – pjesničku romantiku, ka nam, kad vrime biži, – na sve strani jur fali. Drži pero ti u ruki – dokle ti još srce čuti. Piši dalje, dokle ne – pero ti iz ruke spade.

To j' najlpiša sudbina – za jednoga pjesnika. Hvala!

Joško Weidinger

Moj glas je nek mali,
ali svejedno te hvali,
hvali ča si mi darovao
stihе, slike –
sve ča si mi dao.
Još čuda ljet, Tonči dragi,
ti ostani tu med nami.

Da ti stih nikad ne stane,
želji ti Jelen iz Frakanave.

Walter Weidinger

U zori

Jutro rano kukuriče
Iz podaca šef petelj,
„Dobro jutro!“ gromko viče,
Stanite se iz stelje, priče! –
Zove dan uz svežnje želji!

Krave se u štali giblju,
Kot u zboru ruju: Muu-u!
Pol zaspano ljudi riblju
Oči, van iz stelji se ziblju,
Piju kavu, jidu kruh.

Na dvorišču kucak laje,
On pozdravlja burmo: Vau, vau!
Seoski narod se sad staje.
Zvon iz turma pozdrav šalje ...
A dan zove na posao!

(Frakanava, juni 1978.)

Na rastoku

Na rastoku Frakanavi
Teče u ljubavi
Vinski potok,
Kot na skok.
Prost!!!
Dost?

Pijmo svi,
Čaše po dvi?
Tim se neće grozit
Škoda... More se još vozit!

Uz črljeno naše vino,
Pak uz jilo fino,
Veseo je krug,
Svaki drug!
Prost!!!
Gost

Se sad zna
Zvedrit do dna,
Uz svu ljubav bratsku,
Jačimo si po hrvatsku!

(Frakanava, 15. juli 2001.)

U Čardi

U Čardi smo bili,
Žuto pivo plli,
Bilo vrlo zgodno,
Na dvoru ugodno.
Sinj do nas spustilo
Hote zelenilo,

Zimzelen raspuzen,
Uz stijenu okružen.
Popirali s lakti,
Na črljenoj plakti,
To je stolnjak črljen,
Ki na stolu vržen.

Žuto hladno piće
Bijele pine spliće,
Pri vrućini pivo
Žaju gasi živo!

(Frakanava, juli 2000.;
na dvorišču u Čardi)

Krpiljet

Frakanavi veža
Zove se krpiljet.
Otkuda se mogla
Rič ta čudna zet?
Znamda od krpanja,
Kuhat, djetat, šit?
Ovde se je kazao
Stari seoski svit!
Ovde je bio stalaž,
Šarih štalic kras,
Tekice našite,
Dobrih izrek glas.
U krpiljetu šporet,
Pak i krušna peć,
Kuhinjski mobilar,
I još mnogo već!
(Frakanava, 1981.)

U krpiljetu

U krpiljetu
Čući krokenja,
Pri šporetu
Pokraj ognja.
Ter se tepli
Ta karanda,
Moć pri metli,
Ženska banda!
U krpiljetu
Ispod lustra,
U svom cvijetu
Sja kaluzdra.
Luola čvrsta,
Divlja ženka,
Moć spod prsta,
Panj – črljenka!
Jaka kisa,
Koža meka,
Još nij plisa!
Ter se smiši,
Stara frajla,
Sebe tiši:
Dojt će kajla,
Neki jungselj,
S njim siditi,
S puno veselj
Skupa piti!
(Frakanava, 1998.)

Čampe

Lipe jesu lipe noge,
Kod već žen su mnoge,
Lipe noge koracaju,
A u štrima smeđe sjaju,
Kafecko kot tepla kava,
S haljicom to čare dava,
Žena lipa i dražesna,
U svom kijatu je ženstvena ...
Grubna rič za noge: čampe,
Kad se peru pokraj lampe,
Deset prstov, oštri nokti,
Kot vojak i na bokti ...
Ako su te noge grubne,
I težemu su pristupne,
Onda ime je grubnije,
Po seosku jednostavnije,
Ili bati ili kolci,
Ali čvršće neg na stolci ...
Jedna ptica ima krampe,
Človik ima tvrde čampe!
(Šopron, 2002.)

Novembarski dan

Kad na oblok gledam van,
Novembarski suri dan!
Zamaglen je ctjeli kraj,
Nije vidit sunca sjaj.
Kasna jesen vlada sad,
Lišće tresao listopad,
Novembar će zadnje stres,
Vjetar od nas kraj odnest.
Svage čutiš hladan dah,
Kumaj krikne vrepčić plah,
Kot je divlje guske čut,
Letu k jugu kot trokut,
Kad naložiš pak u peć,
Kot da čutiš vrime teć,
Projt će ljeto, šiling past
Novi EURO nam procvast!
(Beč, 6. 11. 2001.)

Frakanava

Frakanava, velike sine si rodila
za čuda ljudi domovina jesi mila.
Tamo je pokrajina pravih Hrvata,
i ta rič otvara mu pjesnička vrata.
Stihove on piše iz rukava
a gde on živi, ta dio se zove Brkava.
Srce njegovo bije snažno,
u venama teče
Hrvatsko zlato, to je jezik
majke, ta gradišćanski med,
a on je uvijek sladak
kao ružin cvijet.
Lipo je nama svima,
kad čujemo Antona glas,
jer njegove pjesmice za puno od nas su
kulturni spas.
U srcu on je med nama,
i nek Bog nam da s njim
skupa još puno zajedničkih dana.
I njega će jednoć pokrit
škuro lišće ljubavi,
ali znat će se za sve vijeke,
tamo u toj zemlji mimo spava
ona pametna hrvatska glava – Leopolda.
(novembar 2008.) Kristijan Meršić

Kostanji

Oko naše žute crikve
Poredjeni kot u sanji,
Zeleni u znaku sitve,
Mnogi stali su kostanji.
Visoko se digli brki,
Gusto kiće, zdravo lišće,
Jednoč svitli, onda mrki,
Okrajali su svetišće.

Stare žile, izbočene,
Kot debele civi vani,
Panji jaki ispod sjene,
Uz nje prošli mnogi dani.

Čuda ptic u kiću biše,
Na visoko gnjazda skrta.
Gdo bi zašao tamo, više,
Poznat tajne toga svita?

Kad smo htili poiti školu
Uz kostanje – mislio
jesam –
U zelenom skritom kolu,
Gde se stari

cvijeti pjesam?

U juniju htili cvasti,
U septembru htili zrejat,

U Čardi

Jedna krčma stara,
Znutra puna čara,
Vrata nam otvara.

Kot kunjuoba Čarda,
Niska prez mansarda,
U njoj cijela garda.

Pri šanku bivamo,
Malo se rivamo,
Pilo u gut zlijvamo.

Riva se keljnerka,
Vitka srakoperka,
Pilo nosi kćerka!

Ovde je svit mladi,
Pije po navadi.
Krečmar trbuh gladi.

Dobra atmosfera,
Danas kot i čera,
Naša seoska mjera!

(Frakanava, oktobar
2002.; u Čardi pri stolu)

Mašinanje

Ljetni danak se probudja,
Na istoku rumen žar.

Lipo vrime se nanudja,
Suho je sad povrh grudja,
Žetva vlada – zemlje dar!

Cijeli škadanj je napunjen,
U njem složen snop po snop,
Dijel zadace je jur spunjen,

A ov dan je vrlo zibunjen –
Ar je sada mlati dob!

Počinje se mašinanje:

„Vršidba“ je to kod nas!
Mašin žrka slamne panje,
I rastrza je na tanje,

Prah se sidje na obraz.

Mašin žunda i klopice,

Drobno zrnje curi nut!

Napunu se žitom vriće,

Otac broji prepun sriće ...

Splatio se kroz ljetu trud!

Prašni su jur „mašinari“,

A uz pot obraz nij suh.

Pri južini nas ražari

Vince... Evo su sad dari!

Evo žito, novi kruh!

Mnogo djelo cijelo ljetu,

Nut blagoslov daje Bog!

Zlato žito je požeto,

Zrnje palo kroz rešeto ...

On ki djela, nij ubog!

U Dubanjku okupali

Smo se, isprat prah i pot!

Tako smo se ofriškali.

V noći trudni u san pali ...

Osiguran kruh – život!

Seljakinja

Agnjica divojka,

Seljakinja prava,

S poljem dobra spojka,

Rumena i zdrava.

Volila je selo,

Sinokoše, polje,

Djelalata veselo,

S puno prave volje.

Pak je došla ljubav,

Kot je sunce zlato,

Dobar i negizdav,

A srce bogato.

Agnjica postala

Prava seljakinja,

Dicu je dostala,

Sunce ispod sinja!

(Dolnja Pulja, 1957.)

Kominci

Uz Poljanske stare hiže
Su kameni kot kominci,
Klupčice uz stijene
bliže,
Onde sidu pojedinci.
To je bilo, da podnosi
Tvrđi kamen sve
brbljanje,
Kad ga k jutru dah urosi,
Sunce zbríše sve
tročanje.

Tamo došle dobre tete,
Razgovorit se u hladu,
Muži s dimom cigarete,
Namočiti s vinom brađu.
Ljubavniki si šušljali,
U noć kasnu svenek tiše,
Zaspani na kamen pali,
No za ležat tvrđo biše!
(Trajštof, 1988.)

Zelje

Vani biše mokro vrime,
Jur novembar, blizu zime,
Dovezli smo puna kola,
Zelje, mnoga glava gola.
Lipa duga večer biše,
Lišće zelja se počíše,
S ribežom se zelje riže,
Glave dođu k nožem bliže.
Dušalo je sve po zelju,
Dica bila u veselju,
Bosi smo u tunjku stali,
Ter gazili ter stupali.
Gazili uz dičju želju,
Ter gnjavili smo po zelju,
Tako zelje nabijalo,
Mnogo ga va tunjku stalo.
Kad smo zelje zgotovili,
Puni soka, mokri bili,
Zelje bit za dane mnoge,
Oprali si v škaflu noge.
(Frakanava, novembar
1998.)

Kosci

Selo mirmo spava,
Rosna diše trava,
Ali jur u zori
Oživu se dvori.
Jur se brusu kose,
Trava puna rose,
Pod zamahom pada,
Kosa vlati svlada.
Kosci brusu, mašu,
Kose rižu pašu,
Zemlje se dotakli,
Ležu tihi vakli.
Rano sunce sviti,
Mnogo je viditi,
Potni su jur kosci,
Počinu kot prosci.
Kot da prosu pilo,
A i moćno jilo,
Košnja teško djelo,
Zaran se počelo.
Mlada seljakinja
Ispod vrbe sinja
Ubrus je prostrla,
Flašu je otrpla.

Kosci po potenju
Sjeli su k ručenju,
Dobro jisti, piti,
Košnju završiti!
Trava oborena,
S cvijećem pokošena,
Na sjeno sušila
I miris širila.
(Frakanava, 1997.)

Hruške teca Joške

Tetac Joško, seljak stari,
Na klupčici je sidio.
Kurio fajfu, da se žari,
Dizao dim u bijeloj pari.
Na hruške je stražario.
Lipa hruška pokraj stana,
Na njoj hruške, nakit žut.
Rodna biše svaka grana,
Već ka kita jur sklepana.
Uz nju teče seoski put!
Jednoč smo se mi vozili,
Sijeno biše na kolo.
Z voza kiće smo vrtili,
Dari s hruške k nam curili,
Već ke ležale na tlo.

Joško je nek konje gledao,
Ki su vukli sijena voz.
Viđeć kradnju, se je stresao,
Za baticu je posegao.
Hruška pala mu na nos.
Mi smo konje pak pognali,
Djed na voz naš nij mogao.
Zgora v sijenu hruške brali,
Ter je slatko pokefali.
Zaman se j' muž nagražao!

Danas nima ovde stabla,
Sve je strla modernost.
Cesta je kot pusta tabla,
Goli beton, prašna magla ...
Goloća je odurnost!
(Frakanava, 1980.)

Cogrštof

Puzu ceste od svih strani,
Raskrižaju se kod crikve.
Svitao turam bijeli stani,
Lipo mjesto davne sitve.
Crikva mala je tvrdjava,
Širok turmić na njem zvoni,
Pilj starinski kot da spava,
Sunce svemu se pokloni.

Selo čuva vinska gora
Na koj staro vino rodi.
Kapelica bliska zgora.
Vinogradar putem hodi
Selo zove se Cogrštof.
Ljudi dragi nam poznanci,
Veseli kot na kiritofof,
Hrvatli su, i Poljanci.

Cvatuća domovina

Naša domovina,
Dragi svit,
Brig i dolina,
Slikovit
Ov mali kraj,
Gde cvate vrt ljubavi,
Radost u slavi
Uz sunca sjaj.

Turam u Pinkovcu

Turam kot olovka,
Jak, čvrst,
Čuvar prik krovka,
Božji prst,
Gledač prik hiž.
„Očenaš“ v crkvi govori,
Vječni duh gori,
Znak sveti križ.

Testosteron-Tonči

Ako pjesnik ne trpi, ne zna pisati ni pjesme ni jačke — veli stara poslovica. Gdo ne podnaša i prođe teške i duševne patnje i boli, ne more pisati žarke ni goruće pjesme. Gdo nije prošao teške ljubavne boli i ljubomoru, ne more napisati pravi ljubavni roman. Gdo ne zna duboko patiti i teško trpiti, ne zna ni pravo ljubiti. Gdo nima dovoljno testosterona u tijelu, ima u najboljem slučaju čvrstu grivu na glavi, ali premalo strasti u temperamentu i hrabrosti u duši. Gdo još nikada nije ciljao u prazno, ne zna koliko je u veličanstveno pogoditi u puno, a gdo je uvijek tvrd prema sebi i sâm sa sobom, ne zna koliko božanstvenoga leži u mekoći toga drugoga d(t)ijela, u toj od Boga i naravi predviđene cjeline, uređjenoća zajedništva.

Za pjesnika, književnika, koga odlikuju strasti razočaranja u ljubavi, ki zna za stalnu pohotu i poželjenje a uza to ga obilje i neizmijerna želja za ljubavlju — aktivnom i pasivnom — i ako pak još zna pisati uz sve to, a takaj još i poznaje jezik, za njega su šanse velike, da bude rođan i plodan, jak u izražaju, slikovit u poruka i upečatljiv u percepciji.

Testosteron i ton — i ako ga ima u sve višoj mjeri — pjesnik ležeći uz Dubanjak kad mu pubertet pribije punom snagom do stegan, ako mu muževnost izbije iz mišića i ako mu to muško dozrejanje konačno otvrdne i ga načinja jakim kao debelu kitu na sve jačem trupu a pak raste visoko kao sulica na jezeru — onda znamo koga su kušnule muze, svaka pojedina od devet boginja, ke je Mnemosina, boginja pamćenja, rodila oca svih bogov, Zeusu. Poljubile su u prolazu Tonjia, kušnule su maloga Tončija, ki je počeo rasti i rasti i testosteron i Toni su skupa rasli i se napunjevali i popunjevali. Svekoliko i tako dugo, dokle se je sve to tako popunilo i je zateklo, da je plasnulo u Tončijevu fantaziju i izlilo se u prvu, drugu, tretu, četvrtu... i tako dalje pjesmu... i je on sve to ponovo izlijao i neprestano izbacivao i ispušćavao, pošćavao

pred svimi drugimi na svoje dvi boginje, Jelku i Julku. Njegov mlaz ljubavi zatopio bi cijelo jato andjelkov i rožic, a mali frakanavski potok bi se popunio i narasao u bujnu rijeku od toga, ča je pjesnik sanjao, stvarao, sastavljao, napunjevao a končano i spraznjevao i pošćavao.

Sudbina more biti dostkrat i okrutna, nemila i nepravlična. Ako boginja ljubavi uz pomoć Zeusa toliko testosterona ne zasadi u pravo tijelo, onda od toga ne more uživati toliko rožic od ovoga klinčaca niti ima dosta bravov za ti kluč. Ako sudbina zasadijuje toliko testosterona u krivo selo, u njem se ne more dovoljno razviti parnas, na kom sidi naš pjesnik. Ako ta jalna sudbina zasadi toliko testosterona još i u krivi jezik, pjesnikova verbalna spraznjenja nećedu najti put u dovoljno knjig i zbirkov pjesam. Ali upustiti se u svit kako ga doživljava i testosteron-Tonč i skupa s njim pohoditi — bar u duhu — sve te pući i brave, rože, lutkice i kitice, stegna i bradavice ženske je putovanje po skruti puti puni sinomimov i metaforov. A zapravo ide samo za jednu tr istu stvar: Kako najti u nje teplo krilo?, kako se uz strastven ogrljaj onde snijati? i kako po vrhunskom užitku počiniti u nje mekom naručaju?

To je vjekovječna pjesnikova sanja o koj piše, plače pa se još i zganja.

O, testosteron-Tonči ti nek nadalje toči Pazi, da ti pred krajem ne procuri s oči.

Ljubav tvoja neizmijerna, neugušiva, jača od svih drugih iako u njoj puno plača.

Kluč i klinčac, ki postaje pravi klin

tvojih sanjov pravi frakanavski mlin

Sve osrići pak podere kao u pravom

Tvoja fantazija ka kluč spaja s bravom.

Petar Tyran

Divojka od potoka

Blizu vaše kuće kod potoka
Čekao sam te ja uz vrbu zboka.
Zamišljen sam onde čekao na te:
„Jelka, srce polažem preda Te!“

Jelka, mala ptica od potoka,
Čudno gleda, blistaju nje oka:
„Dragi Marko, duša mi je vidna,
Ljubav Tvoja, ona j' mene vridna!“

Marko grije Jelku, nju poljubi,
Vruće riči jecaju međ zubi
Od ganuća slatko zaplače,
Sve nje tijelo suzami namače.

Jelka! Moja ljubav je najveća,
Nije sime od divljega cvijeća ...
Ja ću ovdje nek za Tebe biti,
Na rukah Te kroz život nositi!

(Frakanava, august 1955.;
uz Stari potok za Pajdinim vrtom)

Iz dibine srca

Iz dibine srca
Plazni nešto gori,
Tajne iskre brca,
Potihlo govori.

To je mali Amor
Strijpio sa streljicom,
Zbudio neki žamor,
Trugnuo vručom žicom.

Srce zaljubljeno
Diže cvijet uz lišće,
Žarko obrubljeno,
Da upali lišće.

Oj kade si biće,
Daleka zvjezdica,
Želja moje sriće,
Pokaži mi lica!

Pokaži se sada,
Da ja tebe dvorim,
Da radost zavlađa
I da ne izgorim!
(Beč, 1996.)

Noć ljubavi

U tajnosti tamne noći
Došao sam u mali stan.
Donesle me više moći,
Da zagrim u slatkoći
Cvijet, od lampe obasjan.

Dušala je šunka meka,
A uza nju kruh i hren,
Staklo vina, kot žar lijeka –
Pružila mi ruka neka.
Ganut bišem, vas ognjen!

Pak još žarke usne slatke,
Kad se slipu, kućne cmok,
Meke prsi, ruke glatke,
Stegna ispod suknje kratke ...
Misec kujca kroz oblok.

Tako ljubav znaš upoznat,
Diblje pojt u otajnost.
Amor će te k tomu pozvat,
Pri razvrtku sve ćeš doznat!
Hvaliti ju ne znaš dost!

(Frakanava, 1956.)

Tebe ljubim

Andjelak premili,
Tebe silno ljubim;
Nešto mene sili,
Da tu ljubav ćutim.
Ljubim tebe
Već neg sebe!

Lilija sred vrta
Cvijeće snigobijelo;
Tako ti je čista
Duša ino tijelo.
Ljubim tebe
Već neg sebe!

Ti si zvijezda sjajna
Na ljubavnom raju;
Ti si cura bajna
U domaćem kraju.
Ljubim tebe
Već neg sebe!

Svojoj ljubavi

Na te mislim, kad se stanem
I kad noći idem spat.
Ti si dragi kamen alem,
Ti si meni prstanj zlat.

Ne znam izreć, kako ljubim,
Kako tebe volim ja.
To nek samo v srcu ćutim,
U kom sunce za te sja.

Ljubio sam te...

Ljubio sam te mnogo ljet
Kako pčela šari cvijet,
Kako ptica bistri zrak,
I kot vodu riba, rak.

Ali tvoje vjere most
Potkopao je drugi gost!
Ti me varaš, zato znaj:
Nasioj je ljubavi kraj!

Jednoj lipotici

Oj lipota,
Oj divota,
Tebe ljubim!
Samo k tebi
Ja u sebi
Ljubav ćutim.

Mnogo puta
Sam iz puta
Preko plota
Tebe gledao,
Na te čekao –
O milota!

Ti si, mila,
Meni htila
Čekat dati.
To je bila
Bol nemila –
Vani stati.

Gde si, Draga,
Duša blaga? –
Znaj me ljubiti!
Ar prez tebe
Ču za sebe
Sunce zgubit.

O ljubavi

Ljubav je velika,
Žitku mnogo daje.
Nije samo slika,
Rič za lipe sjaje!

Lipo kada ljubav
Mlada srca složi,
Svez k nije plitav,
Pak se sād umnoži!

Ako sriće nije,
Gorak sok napitka,
Čaša se razbije –
To sudbina žitka!

Sunce zlato
I zvijezd jato
Je slabije
Od ljubavi,
Ke žar pravi
Jače grije!

Ljubav nebo šalje,
Žitka dobri znaki,
S njom rastemo dalje,
To sunčeni traki!

(Beč, august 2002.)

Diboka ljubav

Ki diboko ljubi,
Vridan je ljubavi,
Radosti ne gubi,
More bit to pravi!
On će znat i dati
Ljubav – to držati!

Kigod su skazjivci,
Divojku privlaču,
Kažu cvijet na drivci,
Pak i k drugim skaču.
Ovde do rasparanj
Dojde – razočaranj!

Ljubav nije igra,
A seks nije šala,
Odluka prehitra,
Ka bi nešto dala?
Zato mislim triba,
Kad se igrom ziba!

Ljubav ne smi biti
Oganj strasti vrućie,
Vrijed se ugasiti,
Kot da zgori pruće!
Samo ljubav prava
Je za hištvo zdrava!

(Lučman, 1996.)

Zajubljen

Kad sam bio zajubljen,
Kot u duši zgubljen,
Mnogo sam obašao,
Nisam ono našao,
Ča srce hotilo –
Teško mi je bilo!

Nutri me je klalo,
I batom bubnjalo,
Čut pjesnička klila,
Kot baklja gorila.
Mishio u gorkoći:
Ovde nij pomoći!

Morebit iz toga
Došla misao mnoga.
Tunje pobrao jesam,
Spjevao mnogo pjesam.
Ter se nisam mućio
Zaman – dost naućio!

Žitak biše škola,
Od prostoga stola,
Pero se učilo,
Gusto namočilo
U črijenoj tenti –
To davni procenti!

(Beč, 5. 3. 1996.)

Ljubav

Bio sam diboko zajubljen,
Već od drugih desetput?
Vijencem Amora obrubljen,
U ljubav skoro zgubljen...
Gdo će znat pjesničku ćut'!

Obožavao sam ja žensko,
Lipo tijelo, žarku krv.
Za me biše to vrimensko,
I nebesko (i paklensko),
Gorito sam kot kupčac drv.
Ja sam sve u duhu slikao,
Kašnje fotoaparati,

Mnogi hip mi se zasikao,
U krasotu cvijet oblikao,
Znao bih s neba zvijezde dat.

Nisam imao čuda sriće,
Zato kad sam bio stidljiv.
Jelka, moje drago biće,
Nij mi dala za Božiće
Niti jabuk, niti sliv.
Dvi su bile Hrvatice,
Svaku bi ja rado zeo.
Zbole su me tm-iglice,
Pucale u srcu žice,
Kamen mi na pleća sjeo.

Pokušavao na već mjesti,
Drugih mogao najti dost.
Potrkivao na toj cesti,
Nisam hotio smetlje mesti,
Hotio žar uz iskrenost!

Znao sam pisat i govorit,
Slabost velika ljubav!
U ljubavi kot grm gorit,
Slabost htila rič zatvorit,
Da sam jecao kot mlahav!

Jedna biše rastavljena,
Prokušena, dobar cvijet.
Rado bi mi bila žena,
Bila dobro opremljena,
Uz vonungu i krpjet!

Teško biše, odlučit se...
Tada najdem zvijezde blisk:
Vitka lutka krasna biše,
Obisila za vrat mi se,
Privila se k meni tisk.

Zaljubiš se pak u hipu:
Evo ti je dar i ter!
Evo, kad si hotio lipu,
Vričom lovio sriću slipu,
Skusio slatku Eve kćer!
Ljubav svenek nešto daje,

U haljici žar i čar.
Ljubav sadi svoje gaje,
To pjesnički vrh nastaje,
Žensko biće, lipi dar!

Prvi bal

Veseo dan do dana –
Vlada karneval.
Danas sam pozvana
Nekamo na bal.

Evo sam oblikla
Divni novi kljat,
Skut haljine digla:
Če mi lipo stat?

Frizura mi krasna,
Čarobni turmić.
Ogrlica zlatna,
Dragi kamenić.

Zrcalo, ti reci:
Jesam lipo ja?
Je li na nebesih
Zvijezda lipša sja?

Reci, da li čeka
Na me kavalir,
Ljubav tajna, meka,
Blistavi leptir?
Gdo će plesat s manom,

Godit pažnjom svom,
Pak me k jutru ranom
Sprohodi domom?

Ča će mi donesti
Balske noći šum,
Je li ljubav sjesti
V srce, glavu, um?

Ili će bit sanja,
Šarih trakov čar,
Val razočaranja,
Pelina pehar?...

Dhtajuć od sriće
Idem ja na bal.
Ča mi se običe,
Ki skrit ideal?...

Kako me privuca
Karnevalska noć,
Srce čežnjom kuca,
U njem čudna moć.

Nakit se svitluca,
Šušti kljat do tal,
Srce gori, puca –
Njut moj prvi bal!

Na balu

Raskošno zvonjenje,
Glazba i šumenje.
Svira bučni džes.
Svagde burni ples. –

A ja, zaostavljen kos med liščem,
Samo tebe čekam, tebe išćem.

Šušnji kot u šasu,
Skuti kljatov mašu.
Nogov brzi kret.
Rukov nježni splet.

Blista i srebi se brokat, svila;
Tamnost smokingov se začmila.

Glavice se zibiju.
Prsi se nadimlju.
Sve je kot u snu:
Zgora i na dnu.

Samo radost, bujenje, vedrina.
Ali za me dosada, bućina.

K ulazu ja gledam.
Češ li dojti? – Ne znam! –
Te ne pušća mat?
Nimaš novi kljat?

Ili znamda srca za me nimaš,
Ter na „balu perja“ slatko drimaš?

Dojt češ, si tvrdila,
Nadom me žarila!
Ali sad sam šam.
Peče ludi plam!...
A kad polnoć mine, sjest ću k stolu,
Utopiti se u – alkoholu!

Hrvatska Jelena

Oj Jelena, oj Jelena! –
Iz prošlosti naša jaćka,
Kot jabuka je čijena,
Davna dika divojaćka.

O tom mnogo smo pjevali,
Za divojku svitla slava,
Za ponosnu ju priznali,
Rekli „divojka gizdava“.

Jelena je tako bila,
Očtali ju Hrvati,
Ipak skromno se ćutila,
Hrvatu će ljubav dati.

Cijeli ponos na nje stališ,
Za divojku seosku slava,
S ričom gizdostu prevće pališ,
Na svoj rod si je gizdava!

Jelena je lipo ime,
Znamda Jelka i Ilonka,
Neka nosi dobro sime,
Neka rodi nam potomka!

U ljubavi

U životu svi tribamo,
U ljubavi se gibamo,
Jedan k drugom blizu biti,
U ljubavi se združiti.
Ravno zato su dva spoli,
Da se združu kad su goli,
Ovo čuti krv i tijelo,
U ljubavi biti cijelo.
Ča natura, to grih nije,
Ljubav vječne cvijete sije.
Grihi su u hištvo mišat,
A krivice druge zlišat,
Človik dušu-tijelo ima,
U ljubavi radost prima!

(Bad Hofgastein,
20. 7. 2003.)

Skupna ljubav

Ja u Tebi,
Ti u meni –
Čutu v sebi
Čar rumeni.
Traki krveni
Kot uženca,
Puzi, vrvi,
Mlaz iz zdencea.
Tako blizu,
Skupa usko,
Čuti lizu
Nježno, fusko.

U dibini,
Kot ribice,
U višini
Kot ptičice.

Slatke čuti,
Med u slasti,
Tajni puti
S puno strasti.
Ljubav vjerna
Je dobitak,
Neizmjmerna,
Potpun žitak!
(Beč, 1997.)

Ljubav sam iskao

Ja sam ljubav iskao
U svom protuliću,
Ključ ufanja stiskao,
Nosio žarku sviću.
Mnogo sam obašao,
Vjerno iskajuci,
Pak sam ljubav našao,
Žgao me oganj vrući.
(Kiseg, august 2005.)

Pjesmica

Tvrđi ključ,
Meka puč,
Jednoč ruč,
Stokrat huč.

Plane luč
Žarkih buč,
Huč, huč, huč,
Srbi žuč –
A sad muč!

(Beč, 1975.)

Tajna ljubav

Tajna ljubav mora tajna biti,
Ar na svitlom ne smi se otkriti;
Upoznat ju ne smu otac, mati,
Drugi ljudi ne smu za nju znati.

U tišini mora ognjić tinjat,
U otajnom dva cvjetići cvitat,
Skrivajuć u kute, kolovajlke,
Spređ očiju svita, oca, majke.

Kad bi ljudi znali za to mnogo,
Zgazili bi cvijeće to ubogo,
Znamda bi moralo izdahnuti,
U vrućini mržnje usahnuti.

Ali ča u tihom, tajnom kljuje,
To postaje jače, hrabrenije.
A postoju neke mogućnosti,
Da se išću puti, građu mosti.

Po ti tajni puti, po ti mosti
Ljubav najde smir k svitlosti.
U svitlosti ljubav trijumfra,
Najde željni danak svoga pira.

Sedamkrat ljubim

Sedam puti tebe ljubim,
Sedam trakov te zarubim,
Ljubim tvoje meke usne,
Ljubim vlase, šum se zgusne,
Ljubim tvoje modre oči,
Ljubim srce, ko poskoči,
Ljubim tvoju svilnu kožu,
Ljubim miris, milu rožu,
Sedmič ljubim tvoju dušu,
Čut ka raste, a ne sušu!
Sedamputi, to tajedan,
Statna ljubav, cilj je jedan!

(Beč, 1999.)

Paorski hajzul

Za lopicom stari hajzul,
Kućica uz djubru tisk.
Rič je stara kot je bajzul,
I hrdjava kot ribajzul.
No prez djundjov smedji blisk.

Ugodno je u njem nutri,
V zimi toplo, v ljeti hlad.
Skrit si kot u štumskej putri,
Tamo bure huk ne udri;
Sakrije se star i mlad.

Razveže si tetac gače,
Teta diže šnicke tri.
Sideći se prede saće,
Drimlje duže ili kraće...
Skrito biti nije grih!

Lipo biše malo sidit,
Preštat starost svih novin.
Nutri se ne triba stidit,
Nigdor ne će tamo vidit.
S fajfe raste sloj maglin.

Stari hajzul teško klima,
Puči rastu iz dasak.
Ovde se već ne nadima!
Drma vjetar, grize zima,
Bršavine žere rak!

U modernoj novoj dobi
Svit preraste plote želji:
Novi WeCe nutri v sobi.
A ta stari se razdobri,
Ili ide u muzej!

(Pervane, 1985.; kod lozice uz grm)

Žutkasti papir

Iz brižića leti
Žutkasti papir,
Zraka zaokreti,
Nepoznat mu smir.

Povija ga vjetar,
Uz veseli zuj,
Dalje mnogi metar,
Bijeložut metulj.

Oh, neka se prignut,
Po ta zlati snit,
To je cvijet pofliknut,
Obrisena rit!

(Sittendorf, Bečka loza, 1979.)

Erotika

Ča je erotika?
Tajni žar človika,
Lipa škrahlja kekasa,
Ljubavi i seksa,
Dari nasladnosti,
Svića človičnosti,
Povezani spoli,
Goli i negoli,
Slatko i intimno,
Tajmo anonimno.

Ča je erotika?
Srcevo politika!
(Beč, 1996.)

Ljubav uz dobro jilo

O ljubavi veli sudac:
Ljubav dojde kroz želudac!
Kad se jilo dobro rači,
S pilom skupa ljubav znači!
(Ffranava, 25. 10. 2005.)

Povratak iz daleka

U bijeli dan,
U tamnu noć,
Koracam sâm
Uz zadnju moć.
I iščem ja
Svoj mili dom,
Gde sunce sja,
Gde gasne grom.
Sad iščem slijed,
Ta svitli put,
Uz drvored,
Svoj stari kut.
Ta Gradski Gaj,
Moj sveti dom,
Nezabijen raj
Srdašcu mom.

Još mlad, ne sit,
Iskao sam kruh;
U dalek svit
Me zaveo duh.
Obašao sam
Jur svita pol,
U volji plam,
U srcu bol.

Ta tuđji svit,
Zglobana kost,
Va vriću mlit
Mi znao nij dost!
A gorka stran
Je tuđji svit;
Nažuljen dlan
Već ga je sit!
(Beč, 1961.)

Sad opet ja
Udrio sam put
Stazom morja:
U stari kut.
Povratak moj,
Sazrejan čin:
Dolazi tvoj
Zgubljeni sin!
O pusti sad
Ljubavom svom
Kroz tvoj me prag,
Predragi dom!
O primi me
U zagrljaj,
Prigri me,
Moj rodni kraj!
Dolazim sad,
Penzionist!



Moje pjesništvo

Pjesništvo se čuvat triba,
Ar srećina je od hiliba,
Jezgra naše književnosti,
Izvor davne pismenosti.
Mi poznamo svete psalme,
Jur biblijske ove palme.
Nut od toga je zviralo
I narodom riči dalo.
Moje pjesme stih imaju,
Tako zvuk i skladnost daju,
U svi riči ljubav žarka,
Vjetric s pjesničkoga parka,
Ki se zgradio Frakanavi,
Mnogi cvijeti su u travi,
Oni dišu pjesme male,
Zbudu nove ideale.
Napisao sam mnogo pjesam,
Sedamdesetpet jur jesam,
Dokle morem ću pjevati,
Mojih pjesam cvijete dati,
Sve za narod, ljubav bratsku,
Moje pjesme po hrvatsku!

(Frakanava, 13. 6. 2003.;
na moj 75. rođendan)

Laku noć

Jur je zašlo sunce
Za gorske vrhunce,
Slavuj pjeva s driva,
Čuj, kako nam spiva:
Evo dob tihoć,
Zbogom, laku noć!
Ja ne vidim tamo,
I ča djelaš sada,
Ali misao samo
Leti, k Tebi pada.
Hvata me još moć,
Zbogom, laku noć!
Ugasio sam lampuš,
Legao se na vanjkuš,
U polsnu još misli,
Duhi sna nalizli.
Minuo dan prez zloć,
Zbogom, laku noć!
(Frakanava, 2001.)



Pjesma je moj razgovor

Osvojila te kadle časom bivanam,
 Misli svagde dođi, moju,
 A zač' ću da tajne skrivam,
 Riči pišu i govoru.

Ja pišem čudne riči,
 Ovdje dno tajni otvor,
 Jednoć tiho, drugoć kriči:
 Glas: Pjesma je moj razgovor!

Pesništvo je mnogo vidno,
 Sve nek' nešto zna govorit,
 Stih, slove, ča je vidno,
 Rasploženje zna stvarit!

Razgovorut svojim pesom,
 Jato riči se slitažu,
 I govoru punom zgorom,
 Otijetu i zabavo dođu.

Bej, 20.5.2009

Ann-Lyrolaj

Na »Leopold-maratonu«

povodom 80. rođendana Antona Leopolda 14. novembra 2008.

(književno-muzičko putovanje kroz pjesnički opus jubilara) su sudjelovali:

Stilvija Bucolić, Jurica Čenar, Renata Fazekas, Feri Gregorić, Karin Gregorić, Robert Hajszan, Sigi Hajszan, Fred Hergović, Ewald Hödl, Georg Kustrić, Kristina Marold, Kristijan Meršić, Gabriella Novak-Karall, Marijana Palatim, Ana Soretić, Petar Tyran, Branislava Zarádić, Doroteja Zeichmann, Martin Živković

Zbor i tamburica Frakanava

Zbor Otvorena srca

Klapa Sidi

Vokalni sastav Muzičke akademije

Dubrovački kavaljeri

Posebno se još željimo zahvaliti direktoru ORF-a Gradišće Karl-Heinzu Papštu,

peljaču Manjinske redakcije u ORF-u Gradišće mag. Fredu Hergoviću, načelniku veleopćine

Frakanava-Dolnja Pulja Antonu Blazoviću kao i Kuratoriju Hrvatskoga centra u Beču.

Impresum

Hrvatski centar Beč/Kroatisches Zentrum Wien

A-1040 Beč/Wien, Schwindgasse 14

ured@hrvatskicentar.at, www.hrvatskicentar.at

izabrao i uredio: Petar Tyran

peljačica projekta: Gabriella Novak-Karall

snimljeno: u Hrvatskom centru 14. novembra 2008. u Hrvatskom centru u Beču

režija: Gabriella Novak-Karall, Petar Tyran

snimio i mastrao: Karl Idl

grafički oblikovao: Phillip Hauck

izdavač: Hrvatski centar Beč/Kroatisches Zentrum Wien

u suradnji s ORF-Studijom Gradišće, HKD-om Frakanava i Općinom Frakanava-Dolnja Pulja

sva prva pridržana

podupirano iz sredstava Saveznoga kancelarstva/BKA, Ministarstva prosvjete i kulture/

BMUKK, Grad Beč/MA7

Leopold-maraton 2

čitanje prilikom 80. rođendana Antona Leopolda

Pjesma je moj razgovor

pjesme Antona Leopolda